

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
.../2020. (II.13.) határozata 5. melléklete

VÁROSI ALAPKEZELŐ ZRT. INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI SZABÁLYZATA

(külön dokumentumban szövegezve)

Városi Alapkezelő Zrt.

...../2020. sz. Igazgatósági szabályzata

INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI SZABÁLYZAT

Jelen szabályzatot a Városi Alapkezelő Zrt. Igazgatóságaán kelt sz. határozatával fogadta el.

A szabályzat hatálybalépése 2020.....e.

Dátum: Kecskemét, 2020.

1. Bevezetés

A Városi Alapkezelő Zrt (székhelye: 6000 Kecskemét, Csányi János körút 14., II. em.) (a továbbiakban: „Társaság”, vagy „Alapkezelő”)

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.),
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.),
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.),
- a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény (Kbftv.),
- a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a mentességek, az általános működési feltételek, a letétkezelők, a tőkeáttétel, az átláthatóság és a felügyelet tekintetében történő kiegészítéséről szóló a Bizottság 2012. december 19-ei 231/1023/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (ABAK rendelet), valamint
- a Magyar Nemzeti Bank belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról szóló 27/2018 (XII. 10.) számú ajánlás (a továbbiakban: „MNB ajánlás”)

rendelkezéseivel összhangban, az integrált kockázatkezelési rendszer működtetésére vonatkozó előírások figyelembevételével, a tulajdonos önkormányzat által meghatározott elvek szerint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét jelen szabályzatban határozza meg.

A Társaság az MNB ajánlásnak megfelelően belső védelmi vonalakat működtet. A Társaság belső védelmi vonalait a felelős belső irányítás (internal governance) és a belső kontroll (internal control) funkciók alkotják. A belső kontroll funkciók közé sorolandó a kockázati kontroll funkció (risk control function), a megfeleléség biztosítási funkció (compliance function) és a belső ellenőrzési funkció (internal audit function) (a továbbiakban együtt: belső kontroll funkciók). A belső kontroll funkciókat ellátó személyek a lehető legnagyobb mértékben független módon tevékenykednek és szorosan együttműködnek a kockázatok kezelése, a jogszabályok és más előírások betartása, a visszaélések és csalások megelőzése, stb. érdekében.

A belső védelmi vonalak működtetése tehát elősegíti a Társaság:

- a. prudens, megbízható és hatékony, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését,
- b. eszközeinek, a tulajdonosok és az ügyfelek Társasággal összefüggő gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét,
- c. zavartalan és eredményes működését, az intézménnyel szembeni bizalom fenntartását.

A Társaság belső védelmi vonalainak legfontosabb feladata, hogy preventív és proaktív módon járuljanak hozzá e célok teljesüléséhez azáltal, hogy a működés során esetlegesen keletkező problémákat, hiányosságokat a lehető legkorábbi fázisban, már a keletkezésükkor, de lehetőség szerint még azt megelőzően azonosítsák és kezeljék, biztosítva ez által a megoldás gyorsaságát és hatékonyságát.

A Társaság belső védelmi vonalait az MNB ajánlás 10. bekezdésében megfogalmazott arányosság elvének figyelembevételével alakítja ki és működteti.

2. A belső kontrollrendszer fogalma, kialakítása, működtetése

A belső kontrollrendszer egy folyamatrendszer, a kockázatok kezelésére és a tárgyilagos bizonyosság megszerzésének megállapítására.

Elvei során olyan eljárásokat kell kialakítani, amelyek biztosítják az alábbi célok megvalósítását:

- a társaság működése és gazdálkodása során az alapító okiratban meghatározott tevékenységeket szabályszerűen, szabályozottan, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtásák végre,
- az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a társaság működésével kapcsolatosan,
- biztosítva legyen az erőforrások hatékony felhasználása, működtetése, az esetleges veszteségektől, károktól, nem rendeltetésszerű használatból való megóvás.

A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért, fejlesztéséért a társaság nevében – az Igazgatóság irányítása és a Felügyelőbizottság ellenőrzése mellett - a Vezérigazgató felelős.

Feladata, hogy biztosítsa a belső kontrollrendszeren belül a társaság szervezeti egységeiben a megfelelő

- kontrollkörnyezet,
 - integrált kockázatkezelési rendszer,
 - kontrolltevékenységek,
 - információs és kommunikációs rendszer,
 - nyomon követési rendszer (monitoring)
- kialakítását, működtetését és fejlesztését.

A szabályzat összeállítása során fő célként fogalmazódott meg a társaság integrált kockázatkezelési szabályozásának, eljárásrendjének kialakítása, biztosítva ezzel a társaság tevékenységében rejlő és szervezeti célokkal összefüggő kockázatainak felmérését, megállapítását, meghatározását, értékelését. A szabályzatban kialakításra került a kockázatokra adott válaszreakciókra és a kockázatok felülvizsgálatára vonatkozó rendelkezések meghatározása is.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a Társaság Kbtv. 2.§ (2) bek. szerinti „küszöbérték alatti” ABAK-nak minősül, a Kbtv-nek az ABAK-ra előírt kockázatkezelési rendelkezései közül a Társaság tekintetében a Kbtv. 35. § (1), és (3)–(5) bekezdései nem alkalmazandók, így a Társaság több, a kockázatkezelésre előírt szigorúbb szabály alól mentességet élvez. Erre való tekintettel a jelen szabályzat kizárólag a Kbtv. 35. § (2) bekezdése által előírt kockázatkezelési rendszerrel kapcsolatos szabályokat tartalmazza.

A kockázatkezelés rendjének kialakítása során elsődleges feladat meghatározni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, amely lehetővé teszi a kockázatok csökkentését, esetleges elhárítását, megszüntetését. Fontos, hogy kialakításra kerüljön az intézkedések végrehajtásának folyamatos nyomon követése is.

A szabályzat személyi hatálya kiterjed az Alapkezelő valamennyi vezető állású személyére¹, az Alapkezelő alkalmazottaira, valamint az Alapkezelő és harmadik személy közötti, az alapkezelői tevékenység kiszervezésére vonatkozó megállapodás alapján a kiszervezett tevékenységet végző természetes vagy jogi személyre és annak alkalmazottaira.

A szabályzat tárgyi hatálya kiterjed a társaság integrált kockázatkezelési rendszerének tevékenységeire és eljárásaira.

3. Az integrált kockázatkezelés, az integrált kockázatkezelési rendszer fogalma

A kockázatkezelés módszere a vezetés gyakorlati eszközeként funkcionál, a tervezés, döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A kockázatelemzés és kockázatkezelés elsődlegesen a társaság alapító okiratában meghatározott feladatának ellátását támogató belső folyamat, amely nem elsősorban a társaságon kívüli szervezetek, hatóságok igényeit szolgálja. A vezetőknek külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a kockázatelemzést minden folyamatba beépítsék, és a szervezet minden tagja megértse és alkalmazza a kockázatkezelés módszertanát.

A társaság minden szervezeti egységének, munkatársának felelőssége a tevékenységhez kapcsolódó kockázatok azonosítása, felmérése és értékelése, hatásvizsgálatok valamint valószínűsítésszámítások alkalmazásával, ezt követően az értékelés eredményétől függő hatékony kockázatkezelés.

Az integrált kockázatkezelés révén a társaság csökkentheti a kockázatok negatív hatását, illetve megelőzheti a feltárt kockázatok bekövetkezését.

A kockázatok kezelése biztosítja a jobb eredmények elérését és a negatív hatások megelőzését.

Integrált kockázatkezelési rendszer (figyelemmel a jogszabályi előírásokra): olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a társaság teljes tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a társaságnál felmerülő kockázatok (integritási/korrupciós kockázatok, működési kockázatok, stb.) teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését, az illetékes szervezeti egység(ek)kel, személyekkel történő végrehajttatását és a tervben foglaltak megvalósulásának nyomon követését.

A kockázatkezelés elsődleges célja a Társaság, illetve az általa kezelt Alap rövid- és hosszú távú pénzügyi stabilitásának, hozam- és jövedelemtermelő képességének, pénzügyi erejének és jó hírnevének védelme, és az Alap, illetve a Társaság tőkéjének olyan versenyképes üzleti tevékenységekre való felhasználása, amellyel a részvényesi, illetve a befektetői érték növekszik.

Az integrált kockázatkezelési rendszer működtetése során fel kell mérni és meg kell állapítani a társaság tevékenységében rejlő szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, valamint meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követési módját.

¹ Vezető állású személy az Alapkezelőnél: a) az Alapkezelő Igazgatóságának tagjai, b) a Felügyelőbizottság elnöke és tagjai, c) minden olyan személy, akit az Alapkezelő alapszabálya, vagy a működésre vonatkozó bármely belső szabálya ilyen személyként határoz meg.

A vezérigazgató az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására szervezeti felelőst jelöl ki (a továbbiakban: Kockázatkezelő).

A Kockázatkezelő felel a jelen szabályzatban, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott feladatok végrehajtásáért, illetve annak megfelelő koordinálásáért azon esetekben, amelyekben azt egyéb személyek (pl. a befektetési szakemberek) végzik, azzal, hogy az egész kockázatmenedzsment végrehajtásának ellenőrzése a Kockázatkezelő feladata. A Kockázatkezelőnek rendelkeznie kell a szükséges felhatalmazással és hozzáféréssel minden releváns információhoz, amely ahhoz szükséges, hogy megvalósítsa a jelen szabályzatban megjelölt feladatokat.

A Kockázatkezelő operatív feladatok ellátását nem végezheti, nem bízható meg az általa felügyelt tevékenységek elvégzésével.

A Kockázatkezelő számára minden alkalmazott köteles megadni a kockázatkezelési feladatok ellátásához szükséges adatokat, információkat és dokumentumokat. A kockázatkezelési feladatok ellátásához szükséges tárgyi, technikai feltételek biztosítása a vezérigazgató feladata és felelőssége.

A független belső ellenőrzési és megfelelőségi funkciók Társaságon belüli megfelelő koordinációja, optimális működtetése érdekében feladatai ellátása során egyeztet és szükség szerint együttműködik e funkciók ellátásával megbízott személyekkel.

4. A kockázat fogalma, típusai

A kockázat mindazon elemek és események bekövetkezésének a valószínűsége, amelyek a Társaságot illetve az általa kezelt tőkealapot hátrányosan érinthetik. *Kockázat* (szűkebb értelemben): tevékenység, gazdálkodás tekintetében mindazon elemek felmerülésének és események bekövetkezésének valószínűsége, vagy veszélye, amelyek hátrányosan érinthetik, negatívan befolyásolhatják a társaság működését. *Kockázat* (tágabb értelemben): valamilyen esemény, tevékenység, vagy annak elmulasztása, amelyek bekövetkezése általában negatív, de egyes esetekben pozitív hatással lehet a társaság által kitűzött célok elérésére.

Fontos kiemelni, hogy Alapkezelő bizonyos szintű kockázatokat tudatosan felvállal tekintettel arra, hogy kockázatvállalás nélkül nem érhető el a megcélzott üzleti bevétel vagy költségmegtakarítás. Jelen szabályzat hatálya alá tartozó személyek kötelessége azonban, hogy csak olyan szintű kockázatokat vállaljanak fel, amelyek szintje összhangban van az Alapkezelő és az általa kezelt befektetési alap(ok) kockázati profiljával, illetve a kockázatkezelés eszközeinek alkalmazásával tegyenek meg minden olyan intézkedést, amely a felvállalt kockázat és az elérhető hozam szintje között megfelelő egyensúlyt teremtenek.

A kockázat típusai:

- véletlenszerű esemény bekövetkezése
- hiányos ismeret, információ rendelkezésre állása, a gazdasági esemény várható alakulásának nem kellő felmérése
- ellenőrzés elmulasztása.

A kockázatkezelés során a kockázatok értelmezése:

- *eredendő kockázat*: a folyamatokban rejlő összes kockázatot foglalja magába, a feladatkörrel, működéssel kapcsolatos sajátosságok, hibák előfordulásához vezethet, másképpen a szabálytalanságok, illetve a megvalósítás során fellépő hibák előfordulásának kockázata.

- *kontroll kockázat*: hibákat, szabálytalanságokat nem megelőző, fel nem táró, folyamatba beépített ellenőrzési eljárások nem megfelelő működtetésére visszavezethető kockázat. A belső kontrollrendszer a nem megfelelő kialakítás és működtetés következtében, saját hibából adódóan nem képes feltárni, megelőzni a hibákat, szabálytalanságokat.

- *maradvány kockázat*: a kockázat csökkentésére tett intézkedések után fennmaradó kockázat.

A kockázat forrása lehet:

- külső tényezők
- belső tényezők (a társaság saját tevékenységének – vagy mulasztásának – hatására kialakuló kockázat)

A külső kockázati tényezők általában függetlenek a társaság működésétől. Hatásuk ugyan nincs rá közvetlenül, a bekövetkezésére a vezetésnek azonban fel kell készülnie, hogy mérsékelni tudja a hatásait, például:

- jogszabályok módosulásai,
- makrogazdasági és pénzügyi változások,
- piaci versenyhelyzet alakulása (befektetési alapok vizsgálata).

A belső működési kockázatok a társaság működésére, folyamataira ható tényezők lehetnek:

- a) működési,
 - b) pénzügyi- számviteli,
 - c) emberi erőforrást meghatározó,
 - e) informatikai,
 - f) biztonsági,
 - g) integritási,
- kockázatok.

Működési kockázat:

- a stratégia helytelen felmérése, illetve ha nem megfelelő információ alapján kerül meghatározásra,
- a munkavégzést nem egyértelmű szabályzatokkal, folyamatleírásokkal szabályozzák,
- nem biztosítják a feladatellátáshoz szükséges infrastrukturális erőforrásokat,
- nem fejlesztik folyamatosan az alaptevékenységre vonatkozó, illetve az igazgatási, ügyviteli eljárásokat,
- átadható kockázatok megtartása, vagy rossz átadása,
- nem hoznak létre és nem működtetnek megfelelő színvonalú információs hálózatot,
- új feladatok, eljárásrendek bevezetésekor nem készítenek kockázatelemzést, hatástanulmányt.

Pénzügyi kockázat:

- a pénzügyi fedezet nagyságrendjének, szerkezetének módosulásai,
- a befektetések megfelelő kockázatkezelési eljárás alá vonása,
- nem megfelelő forrásfelhasználás,
- nem megfelelő belső pénzügyi kontrollrendszer
- nem megfelelő pénzügyi (számviteli, nyilvántartási) infrastruktúra biztosítása (fejlesztés, fenntartás).

Emberi erőforrás kockázat:

- nem biztosított a feladatellátáshoz szükséges létszámú, megfelelő kompetenciával rendelkező személyi állomány,
- nem rendelkeznek megfelelő szaktudással/végzettséggel, szakmai és/vagy vezetői gyakorlattal,

- nem megfelelő a kapcsolat külső szervekkel - szervezetekkel, valamint a szervezeten belül a munkatársakkal,
- nem tűznek ki világos célokat, elvárásokat,
- a hatáskörök, jogok, kötelezettségek nincsenek világosan, egyértelműen megfogalmazva,
- a feladat átadás nem szabályozott,
- magas a fluktuáció,
- nem megfelelő hatékonyságú munkavégzés.

Informatikai kockázat:

- a társaság által meghatározott Informatikai biztonsági szabályzatban meghatározott követelmények nem teljesülnek.

Biztonsági kockázat:

- a társaság Adatvédelmi, adatkezelési, valamint a közérdekű adatok közzétételéről és a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézéséről szóló szabályzatában meghatározott követelmények nem teljesülnek.

Integritási kockázat:

- a társaság nem a rá vonatkozó szabályokban, valamint nem a tulajdonosa által elfogadott alapszabályban meghatározott értékeknek és elveknek megfelelően működik,
- a társaság külső egyénnel vagy szervezetekkel való együttműködése során felmerülő valós, vagy vélt lehetőségek, amelyek az együttműködő fél számára jogosulatlan előnyöket jelenthetnek, vagy valamilyen kárt okozhatnak.

A fentiekén túl a Társaság által kezelt alapra vonatkozó minőségi és mennyiségi kockázati korlátok legalább a következő kockázatokra vonatkoznak:

- a) politikai kockázatok;
- c) a befektetések belföldi piaci és egyedi kockázata;
- d) nemzetközi tőkepiaci, gazdasági kockázat;
- e) befektetési kockázat;
- f) az alap eszközeinek likviditási kockázata;
- g) értékelési kockázat;
- h) adószabályok változásának kockázata;
- i) a törvény által meghatározott befektetési szabályokból származó kockázat;
- j) működési kockázat.

Jelen kockázatkezelési szabályzat tartalmazza azokat az eljárásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az Alapkezelő képes legyen az általa kezelt Alap tekintetében felmérni az Alap piaci, hitel-, likviditási és partnerkockázatnak, befektetési és működési kockázatoknak való kitettségét, továbbá az Alap kitettségét minden olyan egyéb fenti releváns kockázatnak, ideértve a működési kockázatokat is, amelyek az általa kezelt Alap tekintetében jelentősek lehetnek.

5. A kockázatkezelés eszköze, módja

A kockázat azonosítása biztosítja, hogy a felmért kockázatokra a megfelelő válaszlépések kialakíthatók legyenek, ezzel mérsékelve a kockázat bekövetkezését.

A társaság üzleti évére vonatkozó feladatterve végrehajtását akadályozó tényezők, kockázatok azonosítását követően a kockázatok kiküszöbölésére vonatkozó intézkedés meghatározása is szükséges.

A meghatározott intézkedés kockázatkezelésre gyakorolt hatását szükséges felmérni, a felmérés eredményét szükséges összevetni az egyes tevékenységgel kapcsolatos eredetileg tervezett végeredménnyel.

A kiemelten nagy kockázatú tevékenységek esetében a társaság vezérigazgatója intézkedik a legmagasabb kockázatú terület/tevékenység ellenőrzéséről, folyamatos jelentést, beszámolót kér vagy helyszíni vizsgálatot tart.

A folyamatba épített ellenőrzés is hatékony eszköze lehet a kockázatok kezelésének. A folyamatba épített ellenőrzés hatékonyságát biztosítja az ellenőrzési nyomvonal megfelelő kialakítása.

6. A kockázatkezelés hatóköre

A társaság kockázatkezelési folyamatában a kockázati tényezők, elemek azonosítása, a kockázatok bekövetkezésének valószínűsítése, a kockázati hatás mérése és lehetőség szerint minél nagyobb arányú semlegesítése a társaság vezetésének felelőssége mellett valamennyi szervezeti egység vezetőjének feladata, egyben kötelezettsége.

A vezérigazgató a vezetőkkel elkészítteti a társaság, illetve a vezetőt érintő területek célkitűzéseinek végrehajtását akadályozó kockázatok azonosítását, értékelését, továbbá bekéri a kockázatok kezelésére vonatkozó javaslatokat.

A vezérigazgató feladatai közé tartozik felmértetni, mi jelenthet kockázatot az adott területen, mekkora mértékű kockázattal, illetve kockázati hatással lehet számolni, és a meghatározott kockázati nagyság alapján milyen intézkedéseket szükséges végrehajtani.

A vezérigazgató, mint kockázatkezelésért felelős személy, tevékenységében támaszkodhat a belső ellenőrzés tanácsadó tevékenysége során megfogalmazott fejlesztési javaslatokra, ajánlásokra.

A társaság alapvető érdeke, hogy teljesítse a kitűzött célokat. A társaság a stratégiai, közép- és rövidtávú célok elérése érdekében végzett tevékenységei során különböző kockázatokkal szembesül, amelyeket kezelnie kell. A vezetés feladata, hogy a célkitűzések elérését lényegesen befolyásoló kockázatokra válaszolni tudjon oly módon, hogy lehetőség szerint minél nagyobb mértékben csökkentse a veszélyeztető tényezők bekövetkezésének esélyét, illetve lehetséges hatását.

A szervezeti egységek vezetőinek kiemelt feladata az irányításuk alá tartozó területeken a kockázati tényezők, elemek azonosítása, a kockázatok bekövetkezésének valószínűsítése, a kockázati hatások felmérése, azok becslése

A kockázatok dokumentált feltárása és értékelése, kezelése legalább éves gyakorisággal végrehajtandó tevékenység. A külső, vagy belső környezet jelentős változása esetén a kockázatfelmérés bármely időpontban elvégezhető.

A kockázatkezelés állandó folyamatának lépései:

- kockázatok felmérése,
- kockázatok azonosítása,
- kockázat értékelése,
- elfogadható kockázati szint – kockázati tűréshatár – meghatározása,
- kockázati térkép felülvizsgálata a Kockázatkezelő által,
- kockázatokra adható lehetséges reakciók, kockázatkezelői javaslatok alapján döntés a kockázat kezeléséről, kockázatokra adott válaszreakciók,

- válaszingtézkedések beépítése,
- nyomon követés, a kockázatok felülvizsgálata.

7. A kockázatok felmérése, azonosítása (kockázati térkép)

A kockázatfelmérés célja a kockázatok meghatározása és a kockázat értékének megállapítása annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége és azok milyen hatással lehetnek a társaság működésére, azok felmerülése esetén.

A kockázatkezelési rendszer hatékonysága érdekében a társaság minden vezetőjének évente meg kell határoznia, illetve évente felül kell vizsgálnia az általa felügyelt tevékenységek kockázatait, mind a külső és a belső tényezők figyelembevételével.

A kockázat meghatározásának alkalmazott módszere, az egyes kockázati értékek megállapítása, a bekövetkezési valószínűség felmerülésének megállapítása, a felmerüléskor a szervezetre gyakorolt hatás alapján. A kockázatok felmérésének sikeressége döntően a rendelkezésre álló információtól függ.

A kockázatok azonosításának elsődleges feladata és egyben célja annak megállapítása, hogy melyek a társaság célkitűzéseit veszélyeztető fő kockázatok.

A kockázat beazonosításának folyamatához elengedhetetlen a célkitűzések alapos ismerete, kezdve a legmagasabb célokkal, lefelé egészen a napi működés céljainak szintjéig. Az azonosítás meghatározó eleme a tevékenység jellege (pl. befektetés indítása). A kockázatok ezen ismeretek alapján lehet felismerni, azonosítani, illetve az egyes kategóriák mentén csoportosítani.

A kockázatok azonosítása során, a megelőző időszak kockázatkezelésében meghatározott intézkedések eredményességét is figyelembe kell venni.

A társaságnál alkalmazott külső, illetve belső kockázati kategóriákat az 1. és 2. számú melléklet alapján kell meghatározni, azonban az egyes kategóriákhoz felsorolt kockázatok nem tekintendők állandónak, változhatnak, bővíthetnek, kikerülhetnek a felsorolásból.

8. A kockázatok értékelése

A kockázatok értékelésének célja annak megállapítása, hogy a beazonosított kockázatok milyen mértékben befolyásolják a társaság fő célkitűzéseit. Az értékelés során meg kell határozni a feltárt kockázati tényezők bekövetkezésének valószínűségét (1-9 érték), illetve a társaságra gyakorolt hatását (1-9 érték), így az értékelés alapján meghatározható az adott kockázati érték a bekövetkezési valószínűség és a gyakorolt hatás értékének szorzata alapján.

Pontszám	Kockázat értékelése		
magas 7-9 közötti érték	közepes	közepes	magas
közepes 4-6 közötti érték	közepes	közepes	közepes
alacsony 1-3 közötti érték	alacsony	közepes	közepes
Valószínűség:	alacsony 1-3 közötti érték	közepes 4-6 közötti érték	magas 7-9 közötti érték

A kockázat meghatározása a fenti táblázatban foglalt elvek alapján határozható meg, a bekövetkezés valószínűség értékének és a szervezetre gyakorolt hatás értékének szorzataként.

Ezt követően készül el a 3. sz. melléklet alapján készített összesített kockázat, annak nyilvántartása.

9. Az elfogadható kockázati szint - kockázati tűréshatár – meghatározása

A kockázati tűréshatár a kockázati kitettségnek az a szintje, amely felett a társaság mindenképpen válaszintézkedéseket kell tegyen a felmerülő kockázatra, alatta a viszonylag alacsony hatás következtében, a kiküszöbölés elérhető eredményhez képest magas költsége miatt tudomásul veszi, elfogadja annak létezését.

A kockázati tűréshatár értékének meghatározása a kockázati mátrixban szereplő értékek alapján történik, figyelembe véve a bekövetkezés valószínűségének, illetve a szervezetre gyakorolt hatásának bekövetkezési értékeit. A kockázati tűréshatár a 49 érték, azaz a 49 vagy afeletti értékek esetében az adott tevékenység kockázata kiemelkedően magas, így arra mindenképp intézkedési terv szükséges. A 9-49 értékek közötti esemény között is szerepelhet (vagy a hatás, vagy a valószínűség jelentősége folytán) kiemelten kezelendő eset, a többi jellemzően folyamatba épített kontroll tevékenységgel kezelhető.

A kockázattűrő képesség meghatározása szubjektív, mindig az adott körülményektől függ. A kiemelkedően magas kockázati értéket kapott tényezők felülvizsgálata a vezérigazgató hatásköre.

A kockázati térkép felülvizsgálatára kockázatkezelési munkacsoport kerül kialakításra, - melynek tagjai: a vezérigazgató vagy általa kijelölt személy és a Kockázatkezelő - amely feladata:

- előkészíteni a kockázatok felmérését,
- a felmérés alapján meghatározott kockázati térképben azonosított kockázatok csoportosítása, rendszerezése,
- a rendszerezett kockázatok alapján a magas kockázati tényezők véglegesítése,
- a kockázatkezelési intézkedési terv elkészítése, előterjesztése jóváhagyásra.

10. A kockázatokra adott válaszreakciók

A kockázatok értékelése alapján, a kockázati tűréshatár figyelembevételével válaszreakciókat kell meghatározni:

- a kockázati tűréshatár alatt a kockázat elviselése (nincs szükség külön beavatkozásra az alacsony valószínűség, a csekély mértékű hatás miatt; vagy a válaszintézkedés aránytalanul magas költséget jelent),
- kockázati tűréshatár felett a kockázat kezelése (célja a kockázatok elfogadható szintre való csökkentése; a hatékony folyamatba épített ellenőrzés a legjobb eszköz a kockázatok kezelésére),
- kockázati tűréshatár felett a tevékenység befejezése.

11. Válaszintézkedések

A kockázatok kezelése kontroll tevékenységeken keresztül valósítható meg, melyek lehetnek:

- megelőző (preventív) kontroll,
- korrekciós (korrektív) kontroll,
- iránymutató (direktív) kontroll és
- felderítő (detektív) kontroll.

A megelőző (preventív) kontroll korlátozza a nem kívánt következménnyel járó kockázat bekövetkezésének lehetőségét (pl. feladatok szétválasztása, egyes feladatok ellátására csak meghatározott személyek kapnak felhatalmazást).

A korrekciós (korrektív) kontroll a realizálódott, nem kívánt kockázat következményeit korrigálja, úgy, hogy kiegészítő megoldást nyújt a kár vagy veszteség csökkentésére (pl. olyan szerződési feltételek kikötése, mellyel kivédik a társaság esetleges veszteségét).

Az iránymutató (direktív) kontroll egy bizonyos, kívánt következmény elérését biztosítja; általában egy tevékenység vagy tevékenységcsoport konkrét lépéseit, időbeli ütemezését tartalmazza (ilyenek az eljárásrendek, előírások, vezetői utasítások).

Felderítő (detektív) kontroll azt a célt szolgálja, hogy fényt derítsen olyan esetekre, amikor nem kívánt események következnek be. Mivel csak az esemény bekövetkezése után fejti ki hatását, ezért csak abban az esetben használható, amennyiben lehetőség van a kár, vagy veszteség elfogadására (pl. projekt megvalósításáról szóló jelentés, melyek alapján nyert tapasztalatok később is felhasználhatók).

12. Nyomon követés, kockázatok felülvizsgálata

A társaság Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott feladatok, célok kapcsolódnak a tulajdonos által meghatározott eredményességhez. A kockázatkezelés alapvető célja, hogy ez az összefüggérendszer, és az ezzel kapcsolatos felelősség világossá váljon minden érintett számára.

A célok szintjeivel párhuzamosan, annak megfelelően kell a kockázatokért való felelőségeket a megfelelő szintekre delegálni. Ezáltal a kockázatkezelés beépül a mindennapi tevékenységek közé és nem elkülönült – időszakos – feladattá válik.

Az éves terv megvalósítása során a folyamatgazdáknak havi gyakorisággal nyomon kell követni az integrált kockázatkezelési tervben meghatározott feladatok, folyamatok teljesítésének megvalósulását, eredményességét, ennek érdekében az intézkedési terv felelőseinek rögzíteniük kell a rendszerben a teljesítéseket.

A kockázati tényezők állandó változásának figyelembevételével, a kockázatkezelési folyamat fontos tulajdonsága az évenkénti rendszeres felülvizsgálat, melynek alapvetően két célja van:

- a változások megfigyelése a társaság kockázati profiljában, melynek keretében fel kell mérni, hogy a korábban beazonosított kockázati tényezők még mindig fennállnak-e, esetleg merültek-e fel új kockázati tényezők, változott-e az egyes kockázatok bekövetkezésének valószínűsége, illetve a társaságra gyakorolt hatása. Ezek alapján szükséges lehet új kockázati prioritás meghatározására, a kockázati tűrőképesség megváltoztatására.

- meg kell bizonyosodni a társaságon belül működő kockázatkezelési folyamat hatékonyságáról. Meg kell vizsgálni, hogy a működő kontroll tevékenységek megfelelően tudják-e csökkenteni a felmerülő kockázatok hatását, bekövetkezésének valószínűségét, vagy szükség van egy új kontroll tevékenység bevezetésére, illetve a meglévők bővítésére.

A kockázatkezelés felülvizsgálatát évente el kell végezni.

13. A kockázatok és intézkedések nyilvántartása

A feltárt kockázatokat társasági szinten nyilván kell tartani. A kockázatok és intézkedések nyilvántartását a 3. számú melléklet alapján kell elvégezni.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell minden kockázatra kiterjedően:

- a bekövetkezés valószínűségét,
- a társaságra gyakorolt hatását,
- a meghatározott kockázati értéket (a bekövetkezés valószínűségi értékének és a társaságra gyakorolt hatás értékének szorzata)
- a kockázati tűréshatár feletti érték esetében a kockázat kezelésére javasolt intézkedést,
- az intézkedés végrehajtásának határidejét,
- a felelős munkatárs nevét.

A kockázatkezelési eseteket a társaság vezérigazgatója a munkacsoporttal elemzi és szükség esetén javaslatot tesz az egyes tevékenységek szabályozásának korszerűsítésére.

14. Az alaptevékenység kockázatkezelése

A társaság a működése során elkülöníti a kockázatkezelést a befektetések kezelésétől.

Egyazon befektetés tekintetében a kockázatkezelőként eljáró személy befektetés-kezelési funkciót nem láthat el. Az elkülönítést az egyes munkavállalók munkaköri leírásai megfelelően alátámasztják.

A társaságnak és a munkavállalónak bármikor képesnek kell lennie annak bemutatására, hogy az összeférhetetlenség elkerülése érdekében hatékony kockázatkezelési funkciót működtet, valamint a kockázatkezelési folyamat megfelel a jogszabályok előírásainak.

A befektetés kezelési terület vezetőjének és a befektetéskezelőknek biztosítani kell a kockázat kezelési terület számára a szükséges felhatalmazásokat és hozzáféréseket minden érdemi információhoz. A kockázatkezelési feladatokat ellátó munkavállaló (Kockázatkezelő) kérésére minden érdemi információt az adott ügygel kapcsolatban, a kért információ jellegének megfelelően rövid határidőn belül, illetve a már rendelkezésre álló információkat kérés nélkül önállóan is azonnal továbbítani vagy elérhetővé kell tenni a kockázatkezelő számára.

A társaság Kockázatkezelője és a portfólió menedzser együttesen évente legalább egyszer feltülvizsgálja és szükség esetén kiigazítja a kockázatkezelési rendszerét (eleget téve a megfelelőségi követelményeknek is), beleértve a jelen szabályzat rendelkezéseit.

A társaság Kockázatkezelője:

- dokumentált átvilágítást hajt végre, illetve ellenőrzi az ilyen átvilágítás megállapításait a tőkealap nevében történő minden egyes befektetés esetén, a tőkealap befektetési stratégiájával, célkitűzéseivel és kockázati profiljával összhangban;
- biztosítja, hogy a tőkealap minden egyes befektetési pozíciójával, valamint az e pozíciók által a tőkealap portfóliójára gyakorolt átfogó hatással összefüggő kockázatok megfelelően meghatározhatók, kezelhetők és folyamatosan nyomon követhetők legyenek;
- biztosítja, hogy a tőkealap kockázati profilja a kezelési szabályzatot figyelembe véve megfelelően a tőkealap méretének, portfólió-szerkezetének, befektetési stratégiájának és célkitűzéseinek, a tőkealap kezelési szabályzatában foglaltak szerint;

- ellenőrzi, hogy a befektetés a kockázati korlátoknak megfelel, valamint időben értesíti a társaság vezérigazgatóját, Igazgatóságát, valamint a felvigyázásra jogosult testületét a Felügyelőbizottságot (az MNB ajánlással összhangban), amennyiben úgy ítéli meg, hogy a tőkealap kockázati profilja nincs összhangban a befektetéssel, vagy ha úgy látja, hogy jelentős a kockázata annak, hogy a kockázati profil a befektetéssel összeegyeztethetetlen lesz.

A Kockázatkezelő a kockázatok helyzetéről, a feladatok, korrekciós intézkedések végrehajtásáról és a kockázatkezelési szabályzatok érvényesüléséről legalább évente a Kockázatkezelési Éves Jelentésben tájékoztatja az Igazgatóságot és a Felügyelőbizottságot az alábbiakról:

- a) a Társaság kockázatkezelési tevékenységének és hatékonyságának értékelése,
- b) a jelen Szabályzatnak való megfelelés,
- c) a Társaság kockázatkezelési tevékenységével kapcsolatos hiányosságok, az azokra tett intézkedések megfelelősége és eredményessége,
- d) a legjelentősebb befektetési-kezelési és működési kockázatok, azokra tett kockázatkezelési intézkedése és azok eredményei (hatékonysága);
- e) jelen Szabályzat módosítására tett javaslatok,
- f) a kockázatkezelési szabályozási környezetben bekövetkezett változások és az azok nyomán szükségessé vált már megtett, illetve megteendő intézkedések,
- g) a jelentési időszak egyéb, a kockázatkezelési rendszer szempontjából jelentős ügyei,
- h) a hatóságokkal folytatott kockázatkezelés szempontból releváns kommunikáció.

A Kockázatkezelési Éves Jelentést a Kockázatkezelő az Igazgatóságnak és a Felügyelőbizottságnak a tárgyévet követő év június 30. napjáig adja át. Az Igazgatóság a Kockázatkezelési Éves Jelentést a tárgyévet követő év július 31. napjáig megtárgyalja, és értékeli a Kockázatkezelő tevékenységét, valamint szükség esetén módosítja a jelen Szabályzatot.

15. Ügyletekhez kapcsolódó kockázatkezelési eljárások

A kockázatok befektetési ügyletekhez kapcsolódóra és befektetési ügyletekhez nem kapcsolódóra oszthatók. A Társaság és az általa kezelt tőkealap számára hátrányos elemek és események pénzügyi hatásai különböző kockázatkezelési eljárásokkal - (pl: árkorrekciós mechanizmusok, szerződési feltételek, folyósítási feltételek, szavatossági rendelkezések, automatikus feltétel módosítások, szankciók, stb.), árazási szint, biztosítékok, ellenőrzések, beavatkozási pontokat, eljárásokat tartalmazó szabályok - csökkenthetők.

Általában az ügyletek árazása (kockázati felár alkalmazása) lehetőséget nyújt arra, hogy a tőkealap az ügyletthez kapcsolódó kockázatot mérsékelje. A várható veszteséget az ügyletre elszámolt értékvesztéssel/ céltartalékkal kezeli a tőkealap.

16. Védintézkedések az összeférhetetlenségek elkerülésére

Az összeférhetetlenség elkerülésére szolgáló védintézkedés, hogy a kockázatkezelési funkció - mint belső védelmi vonal is - képviselte a döntéshozatali eljárás során legalább a befektetéskezelő funkció hatáskörével megegyezően biztosított legyen.

A döntéshozónak vagy döntéshozatalban érintett személynek az ügylet kapcsán bármilyen oldalról felmerülő érintettségét haladéktalanul jeleznie kell.

17. A kockázatkezelési rendszer értékelése, nyomon követése és felülvizsgálata

A Társaság évente legalább egyszer felülvizsgálja, és szükség esetén kiigazítja a kockázatkezelési rendszerét, ennek felelőse a Kockázatkezelő.

Az éves rendszeres felülvizsgálat mellett a kockázatkezelési rendszert akkor kell felülvizsgálni, ha:

- jelentős változások történtek a kockázatkezelési szabályzatban és eljárásokban, valamint az intézkedésekben, folyamatokban, technikákban;
- belső vagy külső események jelzik, hogy további felülvizsgálatra van szükség;
- jelentős változások történtek a társaság által kezelt tőkealap befektetési stratégiájában és célkitűzésében;
- jogszabályi vagy felügyeleti szerv irányelvének változása indokolja;

A Társaság a felülvizsgálat eredménye alapján naprakésszé teszi a kockázatkezelési rendszerét.

18. Kockázatkezelési folyamat

Tekintettel arra, hogy a tőkealapot érintő kockázatok alapvetően szerződéses kockázatvállalásokból adódnak, részben szerződéses keretek között lehet gondoskodni azok csökkentéséről is. A legtöbb kockázati típus esetében indokolt a kockázatkezelési folyamatot egy szerződéskötés előtti (átvilágítási és kockázatvállalási) és egy szerződéskötés utáni (nyomon követési, monitoring) fázisra bontani.

A kockázatkezelés mindkét fázisában felöleli a kockázatok azonosítását, mérését, elemzését, limitálását és csökkentését.

A kockázatkezelési folyamat alapvetően öt lépésből áll:

1. A kockázatok teljes körű feltárása
2. A kockázat mértékének meghatározása
3. A kockázatok és kockázat csökkentő eszközök összevetése
4. Kockázat monitoring
5. Utólagos ellenőrzés, visszajelzés

19. A befektetési kockázatok kezelése

19.1. A befektetési kockázatvállalás általános alapelvei

A tőkealap csak megalapozott üzleti tervvel alátámasztott vállalkozásokat, projekteket finanszíroz, ezért a befektetéskezelő minden esetben meggyőződik arról, hogy a tervezett bevételeket jó fizetőképességű és fizetőkészségű vevők biztosítják, vagy induló vállalkozások esetén valószínűsíthető, hogy a céltársaság képes lesz elérni a tervezett bevételeket. A Kockázatkezelő ellenőrzi ezt. Az üzleti tervek megalapozottságának felmérésére szakértő véleményét vehetik igénybe. A tervezett bevételek vizsgálata kiterjed az értékesített volumenre, átlagos egységárakra, piaci részesedésekre és a keresleti oldal főbb jellemzőire, valamint azok várható alakulására. Az üzleti terv megalapozottságának vizsgálata kiterjed mind a működési költségek, mind a beruházási ráfordítások részletes elemzésére. A megalapozott üzleti terv képezi az alapját a céltársaság értékelésének (befektetés előtti és befektetés utáni cégérték). Az

üzleti tervezés során vizsgálni kell az egyes scenáriók cégértékre való hatását (érzékenység vizsgálat, negatív scenárió).

Az egyes kockázatvállalási ügyleteknél szükséges esetleges biztosítékokra az előterjesztést készítő befektetéskezelő tesz javaslatot a kérelem bírálata során. A javaslatban a befektetéskezelő értékeli a biztosíték értékállóságát, a jogérvényesítés biztonságát és a fedezet érvényesítés várható időigényét, melyet a Kockázatkezelő ellenőriz és véleményez.

Új ügylet esetében az előterjesztő befektetéskezelő felelős azért, hogy az ügylet előterjesztése során az előterjesztő a prudenciális szabályok, a „best practice” és a „jó gazda gondosságának” elve alapján elvárható körülményekkel végezze el a munkáját. A befektetési ajánlat értékeléséhez az adott befektetés múlt és jelenbeli, valamint a várható jövőbeni működéséről, vagyoni, jövedelmezőségi és pénzügyi, jogi helyzetéről, tulajdonosi szerkezetéről kell megbízható és valós képet összeállítani.

A befektetéskezelő a kockázatvállalást megelőzően feltárja a lehetséges kockázatok körét, mértékét, jellegét, beazonosítja azokat, javaslatot tesz azok kezelésére, majd ezt követően a Kockázatkezelő ellenőrzi és szükség esetén kiegészíti azt. Az üzleti terv megalapozottságának vizsgálatával és az esetleges fedezet értékelésével kapcsolatos dokumentumokat a befektetéskezelőnek át kell adnia a Kockázatkezelő számára, aki a befektetéskezelő által bemutatott vagy készített pénzügyi és piaci elemzéseket, értékeléseket, fedezeteket és biztosítékokat ellenőrzi és véleményezi önálló kockázatkezelési értékelés formájában.

A döntés alapjául szolgáló iratokat a befektetéskezelőnek az iratkezelés szabályai szerint úgy kell dokumentálnia és megőriznie, hogy a lebonyolított ügylet eredetének, az azokban részt vevő feleknek, az ügylet jellegének, időpontjának és helyének az utólagos visszakereshetősége és ellenőrzése biztosítva legyen.

A döntéshozó testület számára készített előterjesztésben az előterjesztő értékeli az ügyfél üzleti munkáját, versenyképességét, az ügylet szempontjából lényeges makrogazdasági (régión, EU, globális) környezetet, kockázati tudatossága részeként az ágazati kockázatot, menedzsment és tulajdonosi-érdekeltségi kör kockázatát, az üzleti tervet, a pénzügyi mutatókat és a finanszírozási feltételeket. Az előterjesztéshez mellékelni kell az ügylettel kapcsolatos kockázatkezelői véleményt. A céltársaságra vonatkozó üzleti, pénzügyi, műszaki, technológiai, jogi, stb. adatokat és információkat, azok valódiságát és konzisztenciáját mind a befektetéskezelő, mind a Kockázatkezelő körültekintően operatív módon ellenőrzi. A megbízható adatok és információk összegyűjtésének és ellenőrzésének szokásos módja a céltársaság átvilágítása, melyet a Társaság saját munkavállalói vagy külső szakértők látnak el a céltársaság és a befektetés méretének és más jellemzőinek függvényében.

Amennyiben az ügylet az átlagos mértéket jelentősen meghaladó kockázatot hordoz, de azok egyértelmű és ellenőrizhető szerződéskötési vagy folyósítási feltételekkel kiküszöbölhetők (pl. magasabb kockázati felár, magasabb részesedés, árkorrekciós mechanizmus alkalmazása, szavatossági kitételek, stb.) úgy a javaslatnak ezeket a feltételeket is alkalmaznia kell. A jóváhagyás során a döntéshozó testület határozatában rögzíti a befektetés/finanszírozás feltételeit (felelős irányítás). A szerződéskötési és folyósítási feltételek teljesülését az ügylet során eljáró Kockázatkezelő – független ellenőrző kontroll funkcióját gyakorolva - a szerződéskötést és folyósítást megelőzően ellenőrzi és dokumentálja.

Az ügyféltől megkövetelt adatszolgáltatásokat, igazolásokat, általános esetben a Monitoring szabályzat, attól eltérő (pl. speciális dokumentumokat) az egyedi ügylet döntési határozata tartalmazza.

Ezen adatszolgáltatások begyűjtése érdekében a befektetési szerződésekben kell rögzíteni az ellenőrzési, betekintési jogköröket, az ügylet kockázatainak folyamatos nyomon követéséhez szükséges adatbeszerzéseket. Az ügyfél által megküldött anyagokat a befektetéskezelő küldi meg a Kockázatkezelő részére.

A Társaság köteles – a hatályos jogszabályok és szokásos gyakorlat keretei között – mindent megtenni a céltársaságokban szerzett részesedések megfelelő, a vállalt kockázatokkal arányos áron történő értékesítése, valamint a tőkealapot megillető esedékes, illetve lejárt követelése behajtása érdekében.

A kockázatok nyomon követése a kockázatvállalást jóváhagyó döntéssel kezdődik. A szerződés megkötése előtti fázisban a tőkealap a szerződés megkötésének feltételének tekinti, hogy az ügyfél a nyomon követéshez szükséges információkat átadja.

19.2. Kockázatvállalási limitek

A Társaság által kezelt tőkealap teljes jegyzett tőkéjét egy befektető Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosítja.

A tőkealap befektetési stratégiája kizárja a tőkeáttétel alkalmazását, ezért további tőkeáttételre vonatkozó szabály nem kerül meghatározásra.

A kezelt tőkealapra vonatkozó befektetési és kölcsönnyújtási szabályok

- A tőkealap által egy vállalkozásnak, illetve a vállalkozás által ellenőrzött más vállalkozásoknak nyújtott pénzkölcsön, valamint az e vállalkozásba, illetve az általa ellenőrzött más vállalkozásokba befektetett tőke és pénzkölcsön együttes összege nem haladhatja meg a tőkealap jegyzett tőkéjének a tőkealap kezelési szabályzatában meghatározott hányadát.
- A pénzkölcsön időtartama nem haladhatja meg a tőkealap működéséből a kölcsönnyújtás időpontjában hátralévő időtartamot
- A fentiekén túlmenően az egyes iparágakkal, ügyfelekkel, ügyfélcsoportokkal, ügyfél vagy ügylet minősítési kategóriákkal, befektetési konstrukciókkal, stb. kapcsolatos további kockázatvállalási limiteket az egyes tőkealapok kezelési szabályzatai tartalmazzák.

19.3. A befektetések kockázata, a kockázatok értékelése

A befektetési tevékenység során fellépő egyes kockázati tényezők a következők lehetnek:

1. piaci kockázat: az általános gazdasági helyzet vagy a termékek, szolgáltatások, alapanyagok, valamint a pénzügyi piacok teljesítménye miatt a befektetéssel összefüggésben valószínűsíthető kár, értékvesztés. A piaci kockázat vagy rendszerkockázat diverzifikációval nem szüntethető meg, esetleg fedezeti ügylettel csökkenthető, pl: termék, szolgáltatás, alapanyag árak, kamatszintek és deviza árfolyamok változása, recesszió, politikai nyugtalanság, nagyobb természeti katasztrófa, terrorista támadás, stb.
2. befektetési és hitelkockázat: egy adott tőkebefektetés vagy tagi kölcsön kötelezettje gazdasági helyzete következtében eredményessége, cash flow termelő képessége elmarad a tervezett szinttől, likviditási helyzete bizonytalanná válik, így határidőben nem vagy csak részben képes fizetési kötelezettségeinek eleget tenni.

3. likviditási kockázat: egy adott befektetésből történő kiszállás a lehetőségek korlátozottsága miatt nem a szándékoknak megfelelő időben vagy mértékben történik.
4. partnerkockázat: egy adott befektetéssel vagy a partnerrel kapcsolatos negatív piaci információk kétségesé teszik a hosszú távú együttműködés sikerét, illetve a befektetési partner/kötelezett körülményeiben, üzleti kilátásaiban bekövetkezett negatív változások a befektetés határidőben vagy teljes összegben való megtérülését csökkentik.
5. működési kockázat: egy társaság adott üzleti tevékenysége végzésével összefüggésben szokásosan előforduló bizonytalansági tényező.
6. politikai kockázat: kormány vagy országgyűlési döntés következtében jelentkező kedvezőtlen szabályozási változások, melyek egy adott üzleti tevékenység végzését jelentősen megnehezítik, gazdaságtalanná teszik, vagy megtiltják.

A kockázati tényezőket a beadott üzleti terv, a fejlesztési elképzelés, a rendelkezésre álló esetleges biztosítékok, a társaság jövedelem termelő képességének valószínűsége és egyéb, ágazat-, illetve cégspecifikus tényezők figyelembevételével kell kiértékelni. A kiértékelés során ellenőrizni kell a tulajdonostársak, partnerek szakmai háttérét és üzleti kapcsolatait, a megkapott adatok pontosságát és valódiságát, valamint a tőkeköltségre, befektetési árfolyamra és a részesedések méretére vonatkozó számításokat is.

19.4. A befektetési kockázatok kezelésének eszközei

A kockázati tényezők csökkentésének eszközei:

A projektekről, az érintett piaci szegmensről és az érintett vállalkozásokról

- szakértői vélemény,
- pénzügyi – számviteli átvilágítás,
- jogi átvilágítás,
- piaci és – indokolt esetben - környezetvédelmi, műszaki átvilágítás készül

mely az új projektre alakuló céltársaság/projektársaság esetében a társaság vagy szakmai vezetését adó meghatározó tulajdonosaira és tervezett tevékenységére vonatkozik.

A kockázatkezelés alapvető eszköze az alkalmazott kockázati felár növelése, azaz a részesedés ellenértékének vagy a céltársaság befektetés előtti értékének csökkentése, másképpen a megszerezni kívánt részesedés mértékének növelése. Kockázatkezelési eszköz a megállapított befektetési ár, illetve részesedés mérték esetleges jövőbeni változtatása, azaz az árazás utólagos korrekciója, amennyiben a céltársaság pénzügyi teljesítménye jelentősen eltér a tervezett szinttől.

Befektetés esetére további kockázat kezelésre alkalmas jogi és egyéb eszközök:

- folyósítási feltételek rögzítése
- teljességi nyilatkozat, szavatosságvállalás kérése a partnertől,
- különleges tulajdonosi jogosítványok, így pl: létesítő okiratban/ társasági szerződésben rögzített szavazatelsőbbbségi részvényhez fűződő jogok, egyhangú szavazáshoz kötött döntés kiemelt döntési jogkörökben, így pl. kapcsolt vállalkozásokkal kötött szerződések jóváhagyása, osztalék elsőbbség, likvidációs elsőbbség,
- befektetési, szindikátusi megállapodás a tulajdonosok között (pl. ebben szabályozva a választott tisztségviselők, könyvvizsgáló, pénzügyi biztos jelölési joga, szankciós jogok, exitre vonatkozó szabályok, tag- és drag along jogok, stb.)
- esetleges fedezetek (pl. zálogjog, tőkegarancia, kezesség) bevonása,
- más szakmai vagy pénzügyi befektető bevonása társfinanszírozóként.

A már megvalósított befektetéseknél - általánosságban - a monitoring szabályozás alapján kell megteremteni a befektetési döntéskor vállalt kockázatok folyamatos figyelemmel kísérésének, továbbá a döntés után fellépő új kockázatok felismerésének, csökkentésének és gyors beavatkozásának / kezelésének a lehetőségét. Speciális esetben az egyedi befektetési döntés határozata többlet monitoring feladatokat is előírhat, fokozott kockázatcsökkentés célzattal.

19.5. Tulajdonosi részesedésekből származó jogok érvényesítése

A tőkealapból tőkebefektetéseket a befektetési döntés meghozatalakor az üzleti terv és az átvilágítások alapján megterülőnek ítélt társaságok esetén szabad végrehajtani. A tőkebefektetések értékének megőrzése érdekében szerződéses jogosítványokat kell kikötni a tőkebefektetések megvalósulása előtt, melyek lehetőséget adnak a tőkealapnak a tőkebefektetésekhez kapcsolódó érdekek érvényesítésére. A jogosítványok biztosítása érdekében szándéknyilatkozatban, majd befektetési, szindikátusi, illetve társasági formától függően társasági szerződésben, illetve Alapító Okiratban kell részletezni a tőkealapot megillető jogosítványok körét. A jogosítványok érvényesítésének alapját (beavatkozás) a monitoring során tapasztalt elmaradások, hiányosságok és egyéb információk képezik. Beavatkozásról beszélhetünk abban az esetben, ha a tőkealap a tőkebefektetéskor meghatározottak szerinti (részvénytársaság esetében szavazatelsőbbbségi részvény és szindikátusi szerződés alapján, kft. esetében pedig társasági szerződés és szindikátusi szerződés alapján) döntési jogkörével él.

Amennyiben a társaság működése során tapasztalható a vállalkozás gazdálkodásában kedvezőtlen változás vagy tulajdonosi, piaci, működési, finanszírozási, szervezeti struktúrájában olyan átrendeződés tapasztalható, amely kedvezőtlen gazdasági folyamatokat indíthat el, úgy a garanciális elemek közül azokat, amelyek a folyamat megállítására alkalmasak, hatályba kell helyezni (befektetési és egyéb kapcsolódó szerződésekben foglaltak érvényesítése: stratégia-, menedzsment-váltás, újabb forrás bevonás, a részvény, üzletrész tulajdonostársak által történő kivásárlása, eladási opció gyakorlása, stb.)

A tőkealap a résztulajdonukba került gazdasági társaságok esetében kiköthetnek olyan jogokat, amelyek alapján a társaságok vezető és ellenőrző testületeibe képviselő(ke)t, továbbá operatív és nem operatív posztokra tisztségviselőket delegálhatnak.

Az igazgatósági, felügyelőbizottsági tagságra, illetve ügyvezetői posztra történő jelölést, valamint a tisztségből történő visszahívást a befektetés előterjesztőjének javaslata alapján a Társaság hatályos alapszabálya szerinti döntéshozó fórum hagyja jóvá.

19.6. A befektetési kockázatok nyomon követésének általános szabálya

A tőkealap kezelője minimum évente kétszer minősíti összes kintlévőségét, befektetéseit, követelés fejében kapott eszközeit, és mérlegen kívüli kötelezettségeit. A féléves minősítés során a befektetéskezelő minden kitettséget besorol a kiválóan működő társaság, jól működő társaság, a problémásan működő társaság és a nem elfogadható tőkebefektetés ügyletminősítési kategóriák egyikébe. A besorolás az ügylet várható megtérülése, az ügyfél ügyfélminősítése alapján meghatározott várható veszteség és az esetleges fedezetekből várható megtérülés alapján történik. Az ügyfélminősítés során a társaság nem vesz figyelembe olyan biztosítékot, amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékául adott, ide nem értve a jelzáloggal terhelt ingatlant. A tőkealap az ügyletminősítéshez kapcsolódóan végzi el a

befektetési értékelésének felülvizsgálatát, határozza meg az értékvesztés elszámolását, visszaírását és a céltartalék képzését, felszabadítását, felhasználását. Az értékvesztés és a céltartalék mértékének meghatározásakor a fedezetek figyelembe vétele nélkül valószínűsíthető jövőbeni veszteséget és az esetleges fedezetekből várható megtérülést kell figyelembe venni. Az ügyletminősítés eredményét, az elszámolt értékvesztések és megképzett céltartalékok összegét az Igazgatóság hagyja jóvá, felelős irányítóként.

Ezen túlmenően a befektetéskezelő valamennyi befektetési kitettségre kiterjedő folyamatos monitoring tevékenységet is ellát, melyet a Kockázatkezelő ellenőriz. Ennek keretén belül a megtérülés veszélyeztetettségére utaló vészjelek figyelése történik.

19.7. A befektetések kockázatkezelése a nyomon követési folyamatban (monitoring tevékenység)

A befektetés megvalósulását követően a meglévő kockázati elemeket és az újabb kockázati tényezőket a befektetéskezelő a monitoring szabályozás szerinti rendszeres monitoring tevékenységgel méri fel, illetve tesz a kezelésre javaslatot és a Kockázatkezelő azt ellenőrzi.

A monitoring céljai:

- feltárja, hogy a befektetési döntéskor felvállaltnál magasabb, vagy a döntés után fellépő új kockázatok jelentek-e meg és célja ezek csökkentése, kezelése;
- a tőkebefektetésben részesült társaságok gazdálkodásának és piaci helyzetének nyomon követése, illetve
- a befektetési döntés alapjául szolgáló üzleti tervhez, illetve projekt tervhez képest megjelenő eltérések rögzítése, valamint okainak feltárása

Ezen tevékenység eredményeképpen a vezérigazgató számára biztosítani kell valamennyi információt, amely szükségessé teheti a vállalkozás működésébe illetve a projekt előrehaladásába történő beavatkozást.

A befektetések szerződéskötési, folyósítási szakaszában a nyomon követés elsősorban a szerződéskötési és a folyósítási feltételek teljesítésének ellenőrzésére irányul.

A társaság törekszik arra, hogy a projekt esetleges többlet költségeit a partner fedezze. A befektetések nyomon követése során a tőkealap kezelője különös figyelmet fordít a döntéshozatalkor elfogadott üzleti terv teljesítésére, melyet a szerződések szerinti gyakorisággal ellenőriz.

Az ügyfelek befektetési szerződésben szereplő gyakoriságú adatszolgáltatási kötelezettségeinek teljesítését a befektetéskezelő ellenőrzi. Az ügylet kockázatainak folyamatos nyomon követése érdekében az előírt adatszolgáltatás tartós elmulasztását a tőkealap szigorúan kezeli és adott esetben a megkötött szerződésben előírtaknak megfelelően, minden lehetséges eszközzel szankcionálja.

Az esetleges biztosítékok nyomon követése során az ügyletet kezelő befektetéskezelő helyszíni szemle során meggyőződik a fedezetek illetve a biztosítékok

- meglétéről,
- rendelkezésre állásáról,
- szemrevételezéssel vagy egyéb módon megállapítható értékváltozásairól,

- érvényesíthetőségük nyilvánvaló változásairól.

A veszélyeztetett megtérülésű kategóriába sorolt, problémás ügyletek esetén, azoknak a normál teljesítési körbe történő visszavezetése érdekében a tőkealap kezelője az ügyletek restruktúrálására törekszik. Amennyiben az ügyfél ebben nem hajlandó együttműködni és a szerződéses feltételek ezt lehetővé teszik, úgy a tőkealap kezelője rendkívüli exitálást, kiszállást) kezdeményezhet. Az ügyletnél felmerülő probléma mértékétől függően vagy a megtérülés maximalizálása, vagy a veszteség minimalizálása a cél.

A befektetések nyomon követése során a tőkealap kezelője negyedéves rendszerességgel ellenőrzi az üzleti tervek teljesítését. A tőkealap kezelője a céltársaságokba delegált vezető tisztségviselők közreműködésével is folyamatosan ellenőrzi a befektetési kockázatokat.

A folyamatos monitoring tevékenység keretében a befektetéskezelő a Kockázatkezelővel szorosan együttműködve legalább negyedéves rendszerességgel aktuális tájékoztatást nyújt a vezérigazgató és legalább félévente az Igazgatóság részére is.

20. Pénzügyi-számviteli kockázat

A Társaságnál a hatékony gazdálkodás érdekében a pénzügyi-számviteli tevékenység alapvetően kiszervezett.

Ennek következtében a hatályos jogszabályi változásokat a megbízott cég követi nyomon. Annak érdekében, hogy a változásokat a munkavállalók napra készen nyomon tudják követni, a megbízott cég az aktuális változásokról tájékoztatót küld a Társaságnak, mely –szükség esetén - átvezetésre kerül a szabályzatokon, illetve eljut a munkatársakhoz, segítve pénzügyi-számviteli munkájukat.

A számvitel politika és mellékletei, így többek között az elszámolások rendje, a törvényi módosítások, változások alkalmával áttekintésre és szükség esetén módosításra kerül. Ennek időpontja évente legalább egyszer, de legkésőbb a változás hatályba lépésének napja.

A pénzügyi nyilvántartások vezetésénél törekedni kell a „négy szem elve” megvalósulására. Évente legalább egyszer, váratlan szűrőpróba szerű pénztár rovancsot valamint elszámolási rovancsot (elszámolásra kiadott pénzeszközök, bankkártyák, értékpapírok, stb. szabályos nyilvántartásának és kezelésének ellenőrzésére) kell tartani, csökkentve ezzel is a pénzügyi kockázatot.

A társaság pénzeszközeinek kezelésére kiemelt gondot fordít. A társaság pénzeszközeinek hatékony és biztonságos kezelésével igyekszik és törekszik a kockázat minimalizálására, valamint a hasznosulás növelésére. Ennek érdekében időszakonként - célszerű évente - ajánlatokat kér be megbízható pénzügyintézetektől, pénzeszközeinek kezelésére és kamatbevételeinek növelésére.

Mind az alaptevékenység, mind a pénzügyi- számviteli anomáliák kockázatát hivatott prezentálni a vezetői információs rendszer (VIR) a vezetési és kockázati kontroll, valamint a vezetési ellenőrzés erősítése is.

21. Emberi erőforrás kockázat

A Társaság alaptevékenységét és annak magas színvonalon történő ellátását jelentős mértékben meghatározza az abban dolgozó munkavállalók szakmai felkészültsége és lényegre törő áttekintő képessége, látásmódja.

Ennek érdekében a Társaság törekszik jó referenciákkal rendelkező, az alaptevékenységben jártas, gyakorlott munkavállalókat alkalmazni. Szakmai önéletrajzaik mellé referenciáikat is áttekinti, értékeli, ezáltal csökkentve a humán kockázatot. Összeférhetlenségi nyilatkozat alkalmazásával mérsékli az esetleges érdekellentéteket.

22. Informatikai kockázat

A Társaság az informatikai kockázatainak kezelését az Adatvédelmi Szabályzatában foglaltak szerint látja el.

Törekszik az adatai védelmére, mind a mentések, mind a mentett adatok tárolása és biztonsága, valamint jogszabálynak megfelelő kezelése érdekében, ezzel az IT kockázatot igyekszik mérsékelni.

Az informatikai terület – mint kiszervezett tevékenység – kockázati pontjait a megbízási szerződés tartalmával és az informatikai adatvédelmi szabályzat munkatársakkal történő betartásával tudja hatékonyan csökkenteni.

A Társaság mind az adatok, programok védelmét, mind az üzletmenet folytonosságot és helyreállítási tevékenységét, tervét biztonsági tényezőként kezeli.

23. Integritási kockázat

Tekintettel arra, hogy a Társaságnak egy tulajdonosa van és a tőkealap szintén a tulajdonos érdekeit hivatott ellátni, integritási kockázat nem valószínűsíthető.

A tulajdonos a döntéshozó testületeit is ennek figyelembevételével alakította ki (összhangban az MNB ajánlásával), így összeférhetlenség és integritási kockázat nem merülhet fel.

24. Záró és hatályba léptető rendelkezések

Jelen szabályzatot a Városi Alapkezelő Zrt. Igazgatósága-án kelt sz. határozatával fogadta el.

Jelen szabályzat 2020. lép hatályba.

A szabályzatot jogszabályváltozás, belső szervezeti változás, vagy feladatváltozás esetén módosítani szükséges, de jelen szabályzatot legalább évente felül kell vizsgálni.

Kockázátértékelés típusa, leírása

1. számú melléklet

KOCKÁZAT TÍPUSA	A KOCKÁZAT LEÍRÁSA
KÜLSŐ KOCKÁZATOK	
<i>Infrastrukturális</i>	Az infrastruktúra elégtelensége vagy hibája megakadályozhatja a normális működést.
<i>Gazdasági</i>	A befektetések előzetes vizsgálatának elmaradása, nem megfelelő minden területre kiterjedő elemzése, vizsgálata, értékelése.
<i>Jogi és szabályozási</i>	A jogszabályok változásának kedvezőtlen hatása.
<i>Piaci</i>	Versenyhelyzet alakulása.
PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK	
<i>Költségvetési</i>	A beszerzési korlátozások akadályozzák/hátráltatják a működést.
<i>Felelősségvállalási</i>	A tevékenységek ellátása során a tulajdonos (társaság) érdekeit kell szem előtt tartani, minden munkatársnak az általa ellátandó tevékenységért felelősséget kell vállalni, mert hatással vannak a társaság megítélésre.
TEVÉKENYSÉGI KOCKÁZATOK	
<i>Működés-stratégiai</i>	Nem megfelelő stratégia követése. A stratégia elégtelen vagy pontatlan információra épül.
<i>Információs</i>	A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ, a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntés hibás lépéseket eredményez.
<i>Hírnév</i>	A nyilvánosságban kialakult rossz hírnév negatív hatást fejtethet ki.
<i>Projekt</i>	A megfelelő előzetes kockázatelemzés, hatástanulmány nélkül készült el a projekt-tervezet. A projektek nem teljesülnek a költségvetési vagy funkcionális határidőre.
EMBERI ERŐFORRÁS KOCKÁZAT	
<i>Személyzeti</i>	A hatékony működést korlátozza, vagy teljesen ellehetetleníti a szükséges számú, megfelelő képesítésű személyi állomány hiánya.
<i>Egészség és biztonsági</i>	Ha az alkalmazottak jó közérzetének igénye elkerüli a figyelmet, a munkatársak nem tudják teljesíteni feladataikat.

Kockázati tényező csoportok	Belső kockázati tényezők
Pénzügyi gazdálkodás, tervezés, számvitel	A költségvetési források esetleges csökkenése, az előre nem látható pénzügyi krízisek bekövetkezésének lehetősége nincs figyelembe véve a tervezés során.
A likviditási előrelézés nem megfelelő (létsík, pontatlan).	
Projekt végrehajtásához szükséges források nem állnak rendelkezésre időben és összegben.	
Nincs, vagy nem megfelelően van felmérve az egyes szakmai vagy adminisztratív intézkedéseknek a kiadásokra gyakorolt hatása.	
A könyvezetés informatikai támogatottsága nem megfelelő.	
Szerződések, kötelezettségvállalások nincsenek, vagy hiányosan vannak nyilvántartva.	
A vagyoni/nyilvántartás nem teljes körű és naprakész.	
Humánerőforrás-gazdálkodás	A szakmai és adminisztratív feladatok ellátására nem áll rendelkezésre elegendő munkaerő-kapacitás.
A rendelkezésre álló munkaerő nem rendelkezik megfelelő végzettséggel és/vagy szakmai tapasztalattal.	
A szervezet munkatársai nem azonosulnak a szervezeti etikai szabályokkal.	
A szervezetnél nincs kialakult képzési rendszer vagy elavult, esetleg „diszkriminatív”.	
Magas fluktuáció.	
Működésből, üzemeltetésből eredő kockázatok	A szervezet nem rendelkezik fejlesztési tervekkel, illetve a tervek nem aktualizáltak, azok felülvizsgálata nem biztosított.
A szervezeti vagyoni, eszközök megfelelő működtetése és állagmegővése nem biztosított.	
Az üzemeltetési feladatoknak nincs felelőse a szervezetben belül.	
Az iratkezelés, irattárazás	A szervezet nem rendelkezik pontos, naprakész iratkezelési és irattárazási rendszerrel.
Az irattárazás fizikai, biztonsági követelményei nem megoldottak.	
A nyilvántartási rendszerek nem megfelelőek, nem naprakészek, vagy a hozzáférési korlátok nem működnek.	
Az archiválási rendszerek nem megfelelően működnek.	
Informatikai rendszerek, adatkezelés, adatvédelem	A szervezet adatkezelése és adatvédelme nem felel meg a jogi és belső szabályozási előírásoknak.
Nincs információ arra vonatkozóan, mit kell tenni informatikai biztonságot érintő és/vagy katasztrófa helyzetben.	
A szakmai, illetve adminisztratív folyamatok támogatását biztosító informatikai alkalmazás rendelkezésre állási szintje alacsony (nem biztosított folyamatosan és azonnal).	
A szervezet hardver ellátottsága nem megfelelő.	
Egyes informatikai alkalmazások nem kompatibilisek más, a szervezet által alkalmazott informatikai rendszerekkel.	

Belső kockázati tényezők

2. számú melléklet

Kockázati tényező csoportok	Belső kockázati tényezők
Belső szabályozottság	A jogi szabályozási változásokat nem követik rövid időn belül a belső szabályozások változásai.
Egyes folyamatok nem kerülnek pontos szabályozásra a belső eljárásrendekben.	
A szakmai és adminisztratív feladatokat befolyásoló szabályok túl bonyolultak	
Nem, vagy későn jut el a külső/belső szabályváltozásról szóló információ az azokat alkalmazni köteles munkatársakhoz	
Szabályozás és gyakorlat különbözősége.	
Belső kontrollrendszer	Nincsenek folyamatleírások, amelyek tartalmaznák az irányítási/végrehajtási feladatfolyamatokat, a végzett tevékenységek kontrollpontjait.
A belső kontrollrendszer egyes elemei (pl. ellenőrző tevékenység, monitoring, stb.) hiányoznak a szervezetnél, vagy nem megfelelően működnek	
A korábbi ellenőrzések során tett javaslatok nem lettek végrehajtva vagy az intézkedések nem voltak hatékonyak.	
Szabálytalanságkezelés eljárásrendje nem működik megfelelően, vagy nincs kialakítva.	
A szervezeti célok és az elért eredmények értékelése rendszeres időközönként nem történik meg.	
Szakmai feladatellátás	A munkatársak feladat- és felelősségi köre nem kellően részletes/meghatározott, nem megfelelően kommunikált
A szervezeti és/vagy tevékenység változásokat nem követi a munkaköri leírások aktualizálása.	
A szakmai feladatellátásra vonatkozó belső szabályzatok, utasítások nincsenek betartva.	
Jelentésteleji, adatszolgáltatási kötelezettség határideje nincs betartva.	
Nem elegendő a felhasználói ismeret az informatikai támogató rendszerek használatához.	
Kommunikáció	A belső kommunikációs folyamatok nincsenek kialakítva, nem ismertek széles körben, nem működnek megfelelően.
A munkatársak, illetve a vezetők-beosztottak közötti kommunikáció nem megfelelő.	
A projektek előrehaladását gátló tényezőkről az információ késve vagy nem jut el az intézkedésre alkalmas szintre.	
Külső kommunikáció, PR gyakorlat nem kellően támogatja a szervezet működését.	

